

לוח ג'-1
התפתחות גירעון הממשלה¹, הכנסותיה והוצאותיה, 1997 עד 2002
 (אחוזי תמ"ג)

	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992
תקרת הגירעון המקומי של הממשלה ²	4.1	0.5	2.8	2.6	2.2	2.3	2.5	2.8	3.0	3.2	6.2
הגירעון המקומי (בפועל) של הממשלה	3.5	3.6	0.5	2.8	2.8	3.0	4.4	3.1	1.9	2.3	4.8
תקרת הגירעון הכולל של הממשלה (כולל רווחי בנק ישראל)	...	...	2.5	2.0	2.4	2.8	3.6	3.8	3.5	4.4	8.5
הגירעון הכולל (בפועל) של הממשלה (כולל רווחי בנק ישראל)	...	...	0.1	2.4	2.3	2.7	3.7	4.0	2.3	2.4	3.8
תקרת הגירעון הכולל של הממשלה ³	3.9 ⁴	1.8	3.6	3.1	2.8	3.0	3.7	3.9	3.8	4.7	8.5
הגירעון הכולל (בפועל) של הממשלה	3.8 ⁵	4.6 ⁵	0.7	3.3	3.2	3.3	4.2	4.3	2.3	2.5	4.0
סך כל ההכנסות ⁶	36.2	35.3	37.1	36.5	37.5	37.9	38.4	37.7	39.8		
מסים ואגרות	30.3	31.1	31.3	29.8	29.7	30.7	30.3	31.1	32.0		
ריבית, רווחים, תמלוגים, תקבולים ומכירת קרקעות	1.3	1.3	1.7	1.9	2.2	1.7	1.9	2.5	2.2		
רווחי בנק ישראל שמומשו	0.0	0.0	0.0	0.9	1.0	0.7	0.5	0.3	0.0		
מילווה מהמוסד לביטוח הלאומי	1.6	0.9	1.5	1.4	1.4	1.6	1.7	1.8	2.1		
מענקים מממשלת ארה"ב	3.0	2.1	2.5	2.6	3.2	3.2	4.1	1.9	3.5		
סך כל ההוצאות נטו ⁶	40.1	39.8	37.7	38.9	39.8	40.6	42.2	41.7	42.0		
מזה: ריבית, פירעון קרן למוסד לביטוח לאומי וסבסוד אשראי	6.7	7.0	7.0	6.9	7.3	7.4	7.6	8.0	8.0		
הוצאות הביטחון (נטו)	9.8	9.0	8.6	8.8	9.3	9.4	9.7	9.5	9.5		
סך כל ההוצאות נטו ללא ריבית והוצאות ביטחון	23.5	23.7	22.2	23.2	23.1	23.8	24.9	24.2	24.6		

- (1) בהגדרות השונות.
 - (2) הפער בין הגירעון המתוכנן לגירעון בפועל כולל כ-0.15 אחוז תוצר המשקף הכנסות הרשומות כמקומיות בעת הכנת התקציב אך נרשמות כהכנסות בחו"ל בנתוני הביצוע.
 - (3) משנת 2001 - תקרת הגירעון על פי חוק.
 - (4) היעד שנקבע באמצע 2002. היעד שנקבע בעת אישור התקציב בכנסת היה 3.0 אחוזי תוצר.
 - (5) בשנת 2001 לא התקבל חלק מהמענק האזרחי המיועד ולכן לא נרשם כהכנסה בשנה זו. אילו התקבל בזמן, היה הגירעון הכולל (בפועל) של הממשלה יורד ל-4.0 אחוזי תמ"ג. המענק נרשם בשנת 2002 ומקטין את הגירעון בכ-0.6 אחוז תוצר. לעומת זאת, סיוע בסך 431 מיליוני דולרים שהיה צפוי בשנת 2002 לא התקבל, למרות שתחזית ההכנסות המתוקנת מאמצע 2002 כללה סכום זה. אילו התקבל גם סיוע זה בשנת 2002 היה הגירעון פוחת בכ-0.4 אחוזי תוצר.
 - (6) על בסיס הסיוע בסך 600 מיליוני דולרים שיועד במקור לשנת 2002 היה הגירעון השנה מסתכם ב-4.2 אחוזי תוצר.
 - (6) לא כולל הוצאות המותנות בהכנסות ואת ההכנסות שמשמשות למימון ההוצאות המותנות.
- המקור: תקציב המדינה - עיקרי התקציב, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.**

לוח ג'-2

הגירעון מנוכה המחזור של הממשלה הרחבה והממשלה, 1999 עד 2002 (אחוזים מהתוצר הפוטנציאלי)

2002	2001	2000	1999	
-2.5	-2.7	-0.2	-1.9	הממשלה ¹
-2.8	-2.6	-1.8	-2.6	הממשלה הרחבה ללא בנק ישראל ²
-3.1	-2.9	-2.3	-2.7	הממשלה הרחבה ללא בנק ישראל - הגירעון המקומי ²

(1) הגירעון חושב בהנחה שבשנים 2001 ו-2002 התקבל הסיוע האזרחי מממשלת ארצות הברית במועדו.
 (2) מכיוון שסעיף "עודף ההכנסות של בנק ישראל" כפי שהוא מחושב בחשבונות הלאומיים, תנודתי מאוד, הוא לא נכלל באומדן הגירעון מנוכה המחזור.
 המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-3

הגירעון מנוכה המחזור בישראל ובמדינות OECD, 1994 ו-2002

המדינה	הגירעון מנוכה המחזור של הממשלה הרחבה (-)		
	1994	2002	השינוי
	(אחוזים מהתוצר הפוטנציאלי)		
ישראל - הממשלה הרחבה ללא בנק ישראל	-2.4	-2.8	-0.4
ישראל - הממשלה ¹	-0.3	-2.5	-2.2
ממוצע OECD ²	-3.9	-0.7	3.2
ממוצע EU ²	-4.3	-0.4	3.9
ממוצע המדינות בעלות הגירעון הגדול ^{2,3}	-5.2	-0.1	5.1

(1) הגירעון בשנת 2002 מתייחס לסיוע האזרחי האמריקני כפי שהתקבל בפועל.

(2) ממוצע אריתמטי של כל המדינות הכלולות בקבוצה.

(3) ממוצע של המדינות שגירעון בשנת 1993 היה גדול מזה של ישראל.

המקור: OECD Economic Outlook 72, November 2002 ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-5
סדרי העדיפויות בהוצאות הממשלה, 1996 עד 2002
 (אחוזים מסך הכול)

2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך כל הוצאות הממשלה (ללא ריבית) + הוצאות בט"ל (נטו) ¹
13.6	14.5	14.4	14.8	13.8	14.5	15.1	חינוך ²
14.6	14.8	14.8	15.2	14.5	14.8	11.1	בריאות ³
26.0	22.6	23.1	22.3	23.3	23.2	23.8	ביטחון
19.5	19.9	19.2	18.7	18.3	17.6	17.2	קצבאות המוסד לביטוח לאומי ותגמולים לנכים ⁴
2.6	2.2	2.2	2.1	2.2	2.1	2.4	השקעות בתשתית ⁵
23.7	26.0	26.3	26.9	27.9	27.7	30.4	אחר

- (1) כולל את בתי החולים הממשלתיים אשר הוצאו מתקציב הממשלה משנת 1998; ללא מתן אשראי. הוצאות הביטוח הלאומי נכללו, בניכוי תשלומי הממשלה למוסד לביטוח לאומי שנכללים בהוצאות הממשלה.
- (2) תקציב משרד החינוך והמוסדות להשכלה גבוהה.
- (3) תקציבי משרד הבריאות, בתי החולים הממשלתיים, והעברות מס בריאות מהמוסד לביטוח לאומי לקופות החולים.
- (4) אינו כולל תשלום עבור ימי מילואים הנכלל בהוצאות הביטחון.
- (5) השקעות הממשלה בענפי המשק, למעט תמיכות במפעלים ממשלתיים, והשתתפות הממשלה בהשקעות של הרשויות המקומיות בכבישים.
- המקור: תקציב המדינה - עיקרי התקציב, תקציבים של משרדי הממשלה, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.**

לוח ג'-7
התפתחות תשלומי ההעברה של הביטוח הלאומי, 1996 עד 2002¹

זיקנה ושאירים	נכות כללית	נפגעי עבודה	אימהות	ילדים	אבטלה	הבטחת הכנסה	ענפים אחרים	סך הכול
35.1	14.8	6.7	5.5	15.3	8.2	8.4	5.9	100.0
המשקל בסך כל קצבאות 2002 (אחוזים)²								
קצב הגידול הריאלי³								
4.0	10.6	12.0	10.3	4.0	15.5	7.6	1.9	6.5
4.7	9.5	-0.9	8.3	5.1	30.6	10.5	12.1	7.5
7.8	12.4	6.4	9.3	2.1	15.8	20.2	13.9	8.8
2.3	8.4	-4.3	1.5	5.7	2.1	12.9	10.5	4.2
8.5	15.1	14.2	10.8	1.5	-0.7	18.9	18.8	8.8
11.5	19.1	10.7	9.5	7.9	17.3	20.1	17.8	13.1
6.5	12.5	6.4	8.3	4.4	13.4	15.0	12.5	8.2
ממוצע 2001-1996								
-3.8	8.5	3.2	-1.8	-15.9	-4.4	0.2	11.7	-2.6
0.0	5.4	7.3	1.2	-6.0	24.8	7.1	27.1	4.0
-3.0	1.9	3.6	5.9	-19.3	8.7	2.0	16.3	-2.1
-6.0	-0.5	-0.3	-4.4	-18.8	-17.9	-0.8	-8.2	-7.8
-6.1	27.2	2.2	-8.3	-19.5	-28.8	-7.1	18.8	-4.2
^{3,4} 2002 רביע רביעי								

(1) לא כולל תגמולים למשרתים במילואים.

(2) בניכוי מדד המחירים לצרכן.

(3) בהשוואה לרביע המקביל בשנת 2001.

(4) כולל תשלום רטרואקטיבי של קצבאות נכות.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-8

הסעיפים התקציביים הקשורים לביטוח הלאומי ופעילותו של המוסד לביטוח לאומי מול הציבור¹, 1997 עד 2002

2002	2001	2000	1999	1998	1997	
(מיליארדי ש"ח במחירים שוטפים)						
9.7	6.8	5.5	6.3	6.8	7.3	עודפי הביטוח הלאומי שתוקצבו בראשית השנה
7.9	4.1	7.1	5.9	5.6	5.8	סך כל עודפי הביטוח הלאומי שהועברו לממשלה
7.2	5.4	6.3	6.2	5.6	6.0	סך כל עודפי הביטוח הלאומי - המחושבים
31.9	30.4	27.0	25.3	22.9	21.2	ההעברות מתקציב הממשלה למוסד לביטוח לאומי
6.0	5.2	4.9	4.7	4.3	3.8	פירעון הקרן לביטוח הלאומי
4.2	3.9	3.8	3.7	3.4	3.2	הריבית לביטוח הלאומי
21.6	21.2	18.2	16.9	15.2	14.3	ההשתתפות בתשלומי הקצבאות ובגבייה
22.6	21.1	18.2	16.6	15.3	14.2	ההשתתפות שתוקצבה בראשית השנה
24.0	26.3	19.9	19.5	17.3	15.4	סך כל העלות התקציבית של מערכת הביטוח הלאומי
						פעילות המוסד לביטוח לאומי מול הציבור
20.6	19.2	17.9	15.9	14.7	12.9	גביית דמי ביטוח לאומי מהציבור
45.3	44.2	38.6	35.1	32.0	28.2	תשלומי הקצבאות והוצאות המינהל
24.7	25.0	20.7	19.1	17.3	15.3	עודף ההוצאות בפעילות מול הציבור
(אחוזי תוצר)						
4.5	4.5	3.9	4.0	3.9	4.0	ההשתתפות בתשלומי הקצבאות ובגבייה
2.1	1.9	1.9	2.0	2.0	2.0	פירעון הקרן + תשלומי הריבית לביטוח הלאומי
1.6	0.9	1.5	1.4	1.4	1.6	סך כל עודפי הביטוח הלאומי מספרי התקציב
4.9	5.6	4.3	4.6	4.4	4.3	סך העלות התקציבית של מערכת הביטוח הלאומי
4.2	4.1	3.8	3.7	3.8	3.6	גביית דמי ביטוח לאומי מהציבור
9.3	9.4	8.3	8.2	8.2	7.9	תשלומי הקצבאות והוצאות המינהל
5.1	5.3	4.5	4.5	4.4	4.3	עודף ההוצאות בפעילות מול הציבור
1.5	1.1	1.4	1.4	1.4	1.7	סך כל עודפי הביטוח הלאומי על סמך הכנסות המוסד והוצאותיו

(1) ללא מילואים.

המקור: חישובי בנק ישראל על פי נתוני תקציב המדינה ותקציב המוסד לביטוח לאומי.

לוח ג'-9
רכיבי תחזית ההכנסות לשנת 2002 בסעיף "מילווה מהמוסד לביטוח לאומי"
(מיליארדי ₪)

5.4	העודף בשנת 2001 ¹
1.1	שינויי החקיקה בראשית 2002 ²
1.0	הגידול בתשלומי הריבית ופירעון אגרות החוב מהממשלה
0.8	פרעון החוב הממשלתי
-2.0	השפעת תוואי השכר ותשלומי הקצבאות ³
6.3	תחזית ההכנסות לשנת 2002
(9.7)	(תחזית התקציב לשנת 2002)
0.8	שינויי החקיקה באמצע 2002 ⁴
0.8	העברת "פיקדון הנזילות" של המוסד לביטוח לאומי לממשלה
7.9	"מילווה מהמוסד לביטוח לאומי" בסוף השנה

- (1) בשנת 2001 הועברו לממשלה רק 4.1 מיליארדי ש"ח, בשל קיזוז העברת יתר של עודפים בשנת 2000.
(2) אומדן זה עקבי עם הפער שבין הצעת התקציב לשנת 2002 המקורית, שהוגשה לכנסת באוקטובר 2001, וההצעה המתוקנת שהוגשה בראשית 2002.
(3) טווח התחזית היה בין 1.7 מיליארדי ש"ח ל-2.2 מיליארדים.
(4) הפחתת הקצבאות ב-4 אחוזים וביטול תקרות ההכנסה בגביית דמי הביטוח הלאומי. נתון זה מתייחס רק להשפעה של סעיפים אלה על עודפי הביטוח הלאומי ולא להשפעתם על הפחתת העברות הממשלה למוסד לביטוח לאומי.

המקור: חישובי מחלקת המחקר ובנק ישראל.

לוח ג'-10:

מסגרת התקציב הרב-שנתי על פי התרחיש הבסיסי 2000 עד 2008 (אחוזי תוצר)

	2002		2003		2004	2005	2006	2007	2008	
	ביצוע	תקציב	תחזית	תקציב	תחזית	תקציב	תחזית	תקציב	תחזית	
סך כל ההכנסות (ללא אשראי)	39.6	37.8	40.7	38.9	39.3	38.0	37.6	37.3	36.9	36.5
מענקים מחו"ל	2.5	2.1	3.1	2.7	3.1	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0
מסים בניכוי השפעת הרפורמה במס	...	...	...	31.6	30.6	30.3	30.1	30.1	30.0	29.9
מסים ¹	31.6	31.4	30.6	31.8	30.8	30.5	30.6	30.7	30.8	30.9
השפעת הרפורמה במס	...	...	...	-0.2	-0.2	-0.2	-0.5	-0.6	-0.8	-1.1
הכנסות אחרות	5.6	4.4	5.2	6.5	5.6	5.2	5.1	5.0	4.8	4.6
מזה: הכנסות המשמשות להוצאה מותנית	2.3	2.2	2.2	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6
עודפי המוסד לביטוח לאומי	1.5	0.9	1.6	2.5	1.8	1.5	1.4	1.3	1.2	1.0
אחר (תמלוגים, ריבית, מכירת קרקעות)	1.8	1.3	1.3	1.4	1.2	1.1	1.1	1.1	1.0	1.0
סך כל ההוצאות (ללא אשראי)	40.3	42.3	42.8	43.7	43.5	43.3	43.0	42.8	42.6	42.3
ביטחון - ברוטו	9.5	9.9	11.3	9.5	10.1	9.8	9.5	9.2	8.9	8.7
ריבית ופירעון הלוואות מהמוסד לביטוח לאומי	7.0	7.1	6.8	7.8	7.6	7.8	7.8	7.7	7.7	7.6
ריבית	6.0	5.9	5.6	6.6	6.4	6.6	6.5	6.6	6.6	6.5
מזה: ריבית לבט"ל	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8
ריבית אחרת	5.2	5.1	4.7	5.7	5.5	5.7	5.7	5.7	5.8	5.8
הוצאה מותנית בהכנסה (ללא ביטחון, בריאות וחינוך)	0.9	0.9	...	1.0	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1	1.2
פירעון קרן לבט"ל	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.2	1.2	1.1	1.1
הוצאות ללא ריבית, קרן לביטוח הלאומי, הוצאה מותנית (פרט לבריאות וחינוך) וביטחון	22.8	24.4	...	25.5	24.9	24.8	24.7	24.7	24.8	24.8
מזה: העברות למוסד לביטוח לאומי ופנסיה	5.1	5.8	...	5.6	5.6	5.5	5.5	5.4	5.5	5.5
מזה: העברות למוסד לביטוח לאומי	3.9	4.5	4.5	4.2	4.2	4.2	4.1	4.1	4.0	4.0
חינוך ובריאות (כולל השפעת דמוגרפיה) ²	9.1	9.7	...	9.5	9.5	9.4	9.4	9.5	9.5	9.5
תשתיות תחבורה ומים (כולל העברה לרשויות)	0.8	0.9	...	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
פנסיה תקציבית + סבסוד קרנות הפנסיה	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5
אחר	7.9	8.1	...	9.3	8.7	8.7	8.7	8.7	8.7	8.7
(הוצאות נטו ללא ריבית וקרן לביטוח הלאומי)	31.0	33.0	33.8	33.3	33.3	32.9	32.7	32.4	32.3	32.1
הגירעון ללא האשראי(-)	-0.7	-4.5	-4.0	-3.0	-4.2	-5.3	-5.4	-5.5	-5.7	-5.8
יעד הגירעון (מ-2007: 1 אחוז תוצר)	...	...	-3.9	-3.0	-3.0	-2.5	-2.0	-1.5	-1.0	-1.0
קיצוץ נדרש לעמידה ביעד	...	...	0.1	0.0	1.2	2.8	3.4	4.0	4.7	4.8
החוב הציבורי (ברוטו)	91.4	96.8	107.0	107.5	108.7	109.5	110.3	110.9	111.1	112.1
אחוז השינוי הריאלי בהוצאות	5.8	5.0	-0.9	3.0	3.3	3.6	3.3	3.4	3.6	3.3
מזה: הוצאה נטו ללא ריבית והחזרי קרן לביטוח לאומי	3.7	6.7	0.0	-0.4	0.3	2.8	3.2	3.3	3.5	3.4

(1) לאחר שנת 2004 - ללא שינויי חקיקה פרט ליישום הרפורמה במס.

(2) תקציבי משרד החינוך, ההשכלה הגבוהה, ומשרד הבריאות. כולל השקעות תקציביות בבריאות ובחינוך.
מקור: חישובי מחלקת המחקר בבנק ישראל.

לוח ג'-11
הרכיבים העיקריים של הכנסות הממשלה הרחבה והוצאותיה, 1994 עד 2002
(אחוזי תמ"ג)

2002	2001	2000	1999	1998	ממוצע 1997-1994 ¹	
50.7	49.7	48.9	47.9	49.3	49.8	סך כל ההכנסות הציבוריות
2.4	1.5	1.0	1.1	2.2	1.6	מזה: הכנסות מרכוש
39.3	40.0	40.0	38.5	38.3	39.3	סך כל המסים
14.3	13.6	13.5	14.3	14.2	14.6	מסים עקיפים על הייצור המקומי
4.2	4.2	4.6	4.4	4.3	5.2	מסים עקיפים על היבוא האזרחי
14.4	15.9	16.0	14.0	14.1	14.2	מסים ישירים ותשלומי חובה
6.4	6.3	5.9	5.7	5.8	5.3	הכנסות מהמוסד לביטוח לאומי
4.1	3.7	3.7	4.0	4.0	4.1	מענקים
4.9	4.5	4.2	4.4	4.8	4.8	אחר ²
55.2	53.8	51.1	52.1	53.0	54.3	סך כל ההוצאות הציבוריות
46.9	46.2	45.5	44.4	45.5	45.6	מזה: הוצאות שוטפות
21.0	20.3	19.0	19.3	19.3	19.3	צריכה אזרחית מקומית
7.3	6.7	6.7	6.6	6.8	7.4	צריכה ביטחונית מקומית
2.4	1.9	1.7	2.0	1.8	1.7	יבוא ביטחוני
0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.3	תמיכות ישירות
14.0	14.0	12.8	12.7	12.8	12.0	תשלומי העברה על החשבון השוטף
5.4	5.9	6.0	6.0	6.4	6.5	תשלומי ריבית
1.6	1.5	1.5	1.7	1.6	2.5	תשלומי העברה על חשבון ההון
2.7	2.7	2.6	2.7	3.3	3.5	השקעות הממשלה הרחבה
4.5	4.1	2.1	4.2	3.7	4.6	הגירעון הכולל של הממשלה הרחבה
5.3	4.0	1.5	3.4	4.1	4.8	הגירעון הכולל של הממשלה הרחבה ללא בנק ישראל
-1.5	0.3	2.8	0.7	0.5	0.3	העודף הכולל של הממשלה הרחבה ללא ריבית והכנסות מרכוש
86.1	84.4	78.7	82.8	83.4	87.2	החוב הציבורי (נטו)⁴
105.3	97.0	91.7	101.0	107.1	109.0	החוב הציבורי (ברוטו) ללא בנק ישראל⁵

(1) החל משנת 1995 כולל הכנסות והוצאות הנובעות מחוק ביטוח הבריאות הממלכתי.

(2) כולל תשלומי העברה מהציבור על החשבון השוטף וההון.

(3) כולל העברות הון לחו"ל בסכום כולל של 1,523 מיליוני ש"ח, עבור תשלום פיצויים לסין בגין ביטול עסקת הפלקון.

(4) בתמ"ג מחירי סוף שנה.

(5) בניכוי חובן של הרשויות המקומיות לממשלה.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-12

רכיבי הגידול בחוב הציבורי ברוטו בין 2001 ל-2002

(אחוזי תוצר)

97.0	החוב בסוף 2001
1.0	ירידת התוצר
4.0	גירעון הממשלה על בסיס מזומן
1.4	שיערוך חוב נקוב במט"ח
1.2	שיערוך חוב נקוב בשקלים ¹
0.7	הגדלת החוב מעבר לגירעון
105.3	סך הכול

1) הפער בין עליית מדד המחירים לצרכן במשך השנה לעליית מחירי התוצר.

המקור: חישובי מחלקת המחקר ובנק ישראל.

לוח ג'-13

הגירעון הכולל, הגירעון ללא ריבית ונטל החוב של הממשלה הרחבה בישראל ובמדינות OECD, 1994 עד 2002

המדינה	הגירעון של הממשלה הרחבה (-)			הגירעון של הממשלה הרחבה (-) לא כולל ריבית			משקל הפחתת ההוצאות בשינוי בגירעון 2002-1994	החוב הכולל של הממשלה הרחבה (ברוטו)			הגידול הריאלי בצריכה הציבורית לנפש 1994 עד 2002
	1994	2002	השינוי	1994	2002	השינוי		1995	2002	השינוי	
ישראל ¹	-3.6	-5.3	-1.7	3.2	0.1	-3.1	...	109.2	105.3	-3.9	(אחוזים)
יוון	-9.9	-1.2	8.7	4.0	4.5	0.5	35.6	108.7	106.4	-2.3	(אחוזי תוצר)
שבדיה	-10.5	1.1	11.6	-8.9	3.4	12.3	108.6	84.9	62.8	-22.1	(אחוזי תוצר)
איטליה	-9.3	-2.5	6.8	1.7	3.2	1.5	83.8	123.2	109.6	-13.6	(אחוזי תוצר)
בריטניה	-6.7	-1.3	5.4	-4.1	0.5	4.6	75.9	60.6	50.8	-9.8	(אחוזי תוצר)
קנדה	-6.7	1.3	8.0	-1.7	3.3	5.0	113.8	99.9	81.2	-18.7	(אחוזי תוצר)
בלגיה	-5.0	-0.1	4.9	4.2	5.7	1.5	62.0	133.9	105.4	-28.5	(אחוזי תוצר)
פינלנד	-5.9	4.7	10.6	-6.8	2.6	9.4	129.2	66.0	47.6	-18.4	(אחוזי תוצר)
ספרד	-6.5	-0.1	6.4	-1.9	2.8	4.7	117.2	73.8	66.4	-7.4	(אחוזי תוצר)
פורטוגל	-7.7	-2.7	5.0	0.2	-0.3	-0.5	2.0-	64.3	59.8	-4.5	(אחוזי תוצר)
צרפת	-5.5	-3.2	2.3	-2.4	0.1	2.5	39.1	62.9	66.7	3.8	(אחוזי תוצר)
אוסטרליה	-4.6	-0.1	4.5	-0.6	1.8	2.4	60.0	43.2	21.8	-21.4	(אחוזי תוצר)
אוסטריה	-5.0	-0.6	4.4	-1.6	0.7	2.3	125.0	69.2	63.3	-5.9	(אחוזי תוצר)
ארה"ב	-3.6	-3.4	0.2	-0.1	-1.1	-1.0	450.0	74.5	60.7	-13.8	(אחוזי תוצר)
הולנד	-3.5	-1.1	2.4	0.2	1.8	1.6	258.3	77.2	51.7	-25.5	(אחוזי תוצר)
גרמניה	-2.4	-3.6	-1.2	0.4	-0.6	-1.0	...	57.1	62.4	5.3	(אחוזי תוצר)
דנמרק	-2.4	1.8	4.2	0.9	3.5	2.6	150.0	73.9	43.2	-30.7	(אחוזי תוצר)
אירלנד	-2.0	-0.3	1.7	2.5	-0.8	-3.3	582.4	82.6	34.1	-48.5	(אחוזי תוצר)
יפן	-3.7	-7.1	-3.4	-2.6	-6.7	-4.1	...	80.4	142.7	62.3	(אחוזי תוצר)
נורבגיה	0.3	12.8	12.5	1.5	15.2	13.7	59.2	33.7	24.7	-9.0	(אחוזי תוצר)
ניו-זילנד	3.1	1.3	-1.8	4.4	1.3	-3.1	...	...	...	...	(אחוזי תוצר)
ממוצע OECD ²	-4.9	-0.2	4.7	-0.5	2.0	2.6	144.0	77.4	66.4	-11.0	(אחוזי תוצר)
ממוצע EU ²	-5.9	-0.7	5.2	-0.8	1.9	2.8	135.8	81.3	66.4	-14.9	(אחוזי תוצר)
ממוצע מדינות בעלות גירעון גדול ^{2,3}	-6.9	-0.4	6.6	-1.5	2.4	3.9	79.0	82.6	70.2	-12.4	(אחוזי תוצר)

(1) בישראל הנתונים הם נתוני הגירעון של הממשלה הרחבה ללא בנק ישראל. נתוני הגירעון אינם כוללים את הפרשי ההצמדה על החוב הציבורי.

(2) ממוצע אריתמטי של כל המדינות הכלולות בקבוצה.

(3) ממוצע של המדינות שגירעון בשנת 1993 היה גדול מזה של ישראל.

המקור: OECD Economic Outlook 72, November 2002, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-14
מיצרפים פיסקליים עיקריים בהגדרות הבין-לאומיות המקובלות,
ישראל ומדינות OECD¹, 1999 עד 2002

1999	2000	2001	2002	
גירעון הממשלה הרחבה (-)				
-4.2	-1.5	-4.8	-9.2	ישראל
0.0	1.4	0.7	-0.2	ממוצע OECD ²
-0.2	1.1	0.2	-0.6	ממוצע EU ²
הוצאות הממשלה הרחבה				
53.0	51.1	54.8	59.7	ישראל
45.7	44.7	44.9	45.2	ממוצע OECD ²
48.4	47.5	47.6	47.9	ממוצע EU ²

(1) הנתונים בישראל הותאמו להגדרה הבין-לאומית המקובלת: לגירעון הממשלה הרחבה ולהוצאותיה על פי הגדרות החשבונאות הלאומית, נוספו הפרשי הצמדה (על בסיס צבירה) על החוב השקלי (הצמוד והלא-צמוד למדד). בחישוב הגירעון נוכו הפרשי ההצמדה על חובות הציבור לממשלה.

(2) ממוצע אריתמטי של כל המדינות הכלולות בקבוצה.
 המקור: OECD Economic Outlook 72, November 2002, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-15
רכיבי הגידול במשקל ההוצאה הציבורית בתוצר, 2000 עד 2002

אחוזי תוצר	אחוזים מסך הגידול	
4.1	100.0	סך הגידול בהוצאה הציבורית
2.0	47.6	הצריכה האזרחית המקומית
1.2	30.1	הצריכה הביטחונית
-0.1	-2.5	התמיכות הישירות
1.2	30.0	תשלומי ההעברה השוטפים
-0.6	-13.4	תשלומי הריבית
0.1	2.7	ההשקעות ותשלומי ההעברה על חשבון ההון

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-16
שיעורי הגידול של ההוצאה הציבורית בישראל, 1994 עד 2002
 (מנוכה במדד מחירי התוצר העסקי)

שיעור הגידול הממוצע				
2002	2001	2000	1999-2002 ¹	
2.3	5.5	6.5	4.4	סך כל ההוצאות הציבוריות
-7.9	-1.7	8.4	2.4	מזה: תשלומי הריבית ²
3.5	6.4	6.2	4.7	סך כל ההוצאות הציבוריות ללא תשלומי הריבית
3.5	6.7	7.1	6.2	מזה: ההוצאות השוטפות ללא תשלומי הריבית
1.5	7.8	7.4	7.5	ההוצאות השוטפות ללא תשלומי ריבית וביטחון
5.9	5.7	6.3	5.9	הצריכה הציבורית
4.6	5.1	7.4	7.0	הצריכה הציבורית ללא היבוא הביטחוני
3.1	6.8	7.0	8.7	הצריכה האזרחית
1.1	4.4	4.2	6.0	הצריכה האזרחית לנפש
0.9	7.2	6.9	7.0	הוצאות שכר
7.6	6.5	7.5	15.3	הקניות
8.8	-0.1	10.2	2.7	הצריכה הביטחונית המקומית
3.6	4.2	5.7	4.2	הוצאות שכר
0.0	9.5	9.0	7.6	תשלומי ההעברה על החשבון השוטף
-2.0	7.0	6.2	4.9	תשלומי ההעברה על החשבון השוטף לנפש
-0.4	4.6	2.6	0.5	השקעות הממשלה הרחבה
16.2	7.3	8.8	0.6	מזה: תשתית התחבורה
11.6	1.4	-9.0	-9.8	תשלומי ההעברה בחשבון ההון

(1) החל משנת 1995 - כולל הוצאות הנובעות מחוק ביטוח הבריאות הממלכתי.
 (2) הירידה בתשלומי הריבית בשנים 2001 ו-2002 משקפת בין היתר שינוי בצורת החישוב של תשלומי הריבית בחו"ל על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי בנק ישראל.

לוח ג'-17

אינדיקטורים לפעילות הפיננסית של הרשויות המקומיות, 1986, 1990, 1995 עד 2002

השנה	סך כל החוב של הרשויות המקומיות לבנקים ¹	העברות הממשלה לרשויות המקומיות ²	סך כל ההוצאות ² (ללא פירעון חובות)	מזה : המענק הכללי
	(מיליארדי ש"ח, מחירי דצמבר 2002)	(אחוזי תוצר)		
1986	3.60	8.19	1.45	0.35
1990	3.61	10.31	2.03	0.73
1995	3.72	14.55	2.40	0.91
1996	3.59	14.97	2.51	0.94
1997	3.51	15.32	2.42	0.78
1998	3.39	15.30	2.36	0.80
1999	3.17	15.29	2.44	0.79
2000	2.96	15.09	2.29	0.74
2001	3.04	15.07	2.43	0.73
2002 ³	3.06	15.22	...	0.77
	(אחוזים מסך כל הרשויות המקומיות)			
	השינוי בחוב לבנקים ¹	גדל	קטן	
	1996-1990	85.20	14.80	
	2002-1997 ³	51.87	48.13	
	2002-2001	48.32	51.68	

(1) על פי נתוני הפיקוח על הבנקים.

(2) עד 1997, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. משנת 1998, על פי נתוני האגף לביקורת ברשויות המקומיות שבמשרד הפנים.

(3) נתוני המענק הכללי הם על פי הצעת התקציב.

המקור: עיבודי בנק ישראל על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, האגף לביקורת ברשויות המקומיות שבמשרד הפנים והפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.